

Урядовий кур'єр: ЖИТЛОВІ СУБСИДІЇ

№ 3 листопад 2021

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

ПРЯМА МОВА

Уряд подбав про те, аби субсидію отримав кожний, хто потребує допомоги держави



В Україні успішно стартував опалювальний сезон. Ще до настання стійких холодів тепло отримали тисячі українських осель, дитячих садків, шкіл і лікарень. Втім, ба-

гато хто продовжує хвилюватися з приводу того, як пройдемо цю зиму, чи будуть стабільно отримуватись субсидії?

Бачу це і по кількості дзвінків, які надходять на урядову «гарячу» лінію, і по запитаннях людей, коли виїжджаю у регіони.

Можу запевнити: за будь-яких обставин всі ті, кому не по силах самостійно сплачувати комірне, можуть звернутися за допомогою держави і гарантовано отримати субсидію. Для цього ми суттєво збільшили державне фінансування субсидій та направили на цю програму додаткові 12 млрд гривень. Цих коштів буде абсолютно достатньо, аби всі, хто потребує субсидії, отримували її вчасно та в повному обсязі. Така сама позиція буде діяти і наступного року. Для цього Уряд передбачив збільшення відповідних програм у державному бюджеті на 2022 рік.

Програма субсидій – це в першу чергу про справедливість та розумну державну політику. Люди не мають сплачувати половину своїх доходів на комунальні послуги. Саме тому питання субсидій залишається в зоні особливої уваги і Президента, і нашої урядової команди. Аби зберегти принцип справедливості, Уряд постійно моніторить, як працює механізм субсидій, і вдосконалює його.

Ми зменшили до 10 днів час розгляду заявки на отримання субсидії та максимально спростили цей процес. Ми підвищили адресність субсидій. Черговий крок у цьому напрямку зроблено минулого тижня. Уряд ухвалив рішення, яке дозволить розширити доступ до субсидій громадян із соціально вразливих груп. Це стосується, наприклад, тих, хто проживає у населених пунктах на лінії зіткнення, матерів у декретній відпустці, власників житла у селищах і багатьох інших.

Ми розуміємо, що людям зараз не просто, а тому зробимо все, аби збільшити і субсидії, і пенсії, і мінімальну зарплату і загалом доходи людей. Це те, для чого працює наш Уряд. Тому закликаю всіх, хто потребує допомоги в оплаті комірного – подаватися на субсидію і держава надасть вам необхідну підтримку.

📍 Прем'єр-міністр України
Денис Шмигаль

ДОПОМОГА



ФОТО: КМУ.GOV.UA

Уряд удосконалив правила призначення субсидій. На фото: Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Міністр соціальної політики Марина Лазебна

Уряд розширив коло осіб, які можуть звертатися за субсидією

З початком опалювального сезону українці традиційно отримують суттєво більші платіжки за комунальні послуги. І чимало людей зараз стурбовані тим, що їм буде важко їх сплатити. Але Уряд завчасно подбав про те, аби державну допомогу отримали всі, хто її потребує.

Звертайтеся за допомогою вже зараз

Кожен, хто потребує допомоги в оплаті комунальних послуг, отримує її через механізм субсидій: держава відшкодує частину витрат за користування житлом, надання послуг з водо-, тепло-, газопостачання, водовідведення, електроенергії.

Наразі реалізовано індивідуальний підхід щодо розрахунку розміру субсидії залежно від доходу. Принцип цього підходу такий: чим менші доходи має домогосподарство, тим менший обов'язковий платіж йому нараховують, й, відповідно, більший розмір субсидії.

Але не вдаючись у подробиці та форми можна сказати: якщо сума в платіжці за комунальні послуги перевищує 15%

доходу людини, вона може звернутись за субсидією. Для цього не варто чекати надходження першої платіжки за опалення. Порахуйте свої доходи і приблизні витрати на сплату комунальних послуг. Якщо на сплату комірного доводиться витратити значні суми, потрібно звернутись за допомогою до держави.

Звернутись за допомогою та отримати її просто – потрібно подати до органу соціального захисту (або Центру надання адміністративних послуг чи представника територіальної громади) лише два документи: заяву на отримання субсидії і декларацію про доходи та витрати. Ці документи можна направити будь-яким зручним способом: принести особисто, відправити звичайною чи електронною поштою або подати їх онлайн.

Минулого опалювального сезону такою допомогою скористались близько 3 мільйонів українських родин. Станом на 11 листопада субсидії вже призначено понад 2,6 мільйона домогосподарств, причому понад 2 мільйонам з них її перепризначено автоматично.

Цього року Кабінет Міністрів активно вдосконалював механізм надання субсидій, аби зробити оформлення державної допомоги зручнішим для громадян, а умови її отримання справедливими. Головна ціль всіх удосконалень – дотримання соціальної справедливості, аби жоден громадянин, який з об'єктивних причин не в змозі самостійно оплачувати комунальні послуги, зміг скористатися програмою субсидій. Саме тому нещодавно Уряд знову переглянув умови призначення субсидій.

➔ 2



ФОТО: MOFGOV.UA

Уряд розширив коло осіб, які можуть звертатися за субсидією

1 → Субсидію отримують грошима

На початку кожного місяця людина отримує призначену їй суму субсидії виключно грошима. Ці гроші надходять на рахунок в банку або через відділення Укрпошти. До 20 числа цього місяця отримувач субсидії має сплатити за комунальні послуги.

Такий варіант державної підтримки дає людині можливість зекономити і використати заощаджені кошти на власні потреби. Справа в тім, що субсидія нараховується виходячи зі стандартних норм споживання води, газу, тепла, електроенергії. Якщо ж, приміром, ви споживаєте воду ощадливо, отримаєте менші суми в платіжках, а от сума субсидії залишиться незмінною. Тож решту коштів після сплати комірної можна витратити на свій розсуд. Наприклад, на купівлю продуктів, одягу, ліків або спрямувати на енергоефективні заходи.

Скажімо, можна замінити в квартирі звичайні електричні лампи на енергоефективні, або ж встановити нове вікно, що забезпечить від втрати тепла. Тоді можна буде заощаджувати ще більше, збільшуватимуться і суми, які можна використовувати на власні потреби.

Подали документи – за 10 днів отримали субсидію

Цьогоріч було ліквідовано комісії, які вирішували спірні питання щодо призначення субсидій. Свого часу їх було створено, щоб вони розглядали окремі нестандартні ситуації, які не вписуються у загальні правила надання субсидій. Комісії мали вирішувати, надавати державну допомогу чи ні.

Проте згодом з'ясувалось, що в деяких регіонах такі "виключні випадки" склали 56% від загальної кількості призначених субсидій.

Частково серед таких випадків були досить поширені ситуації, наприклад,

коли не всі «прописані» в квартирі в ній фізично проживали, або ж коли помешкання людини, що подала заяву на отримання субсидії, було більшої площі, ніж передбачено нормативами для її нарахування. Проте були і явні зловживання – коли субсидії рішенням комісії призначалися людям, які насправді не потребували допомоги, адже жили на широку ногу.

Тож діяльність комісії було припинено, як зайвої ланки, яка лише збільшувала терміни призначення субсидій (комісія могла розглядати питання до 30 днів) та відкривала можливості для зловживань. На сьогодні механізм надання субсидій уніфіковано, окремих випадків немає, все вирішується автоматично. Відтак заощаджується час та ресурси людини – термін розгляду звернення складає до 10 днів.

Заможні громадяни мають платити за комуналку самостійно

Допомогу в оплаті комунальних послуг мають отримувати люди, які її потребують, а не ті, хто вміють хитрувати. Саме тому держава більш уважно вивчає майновий стан претендентів на отримання субсидій.

Якщо людина просить субсидію для сплати платіжки у 2000 грн на місяць, але має, наприклад, кілька дорогих машин, вона цілком здатна впоратися з оплатою комунальних послуг самостійно. На відміну від пенсіонера, який отримує пенсію у 1900 грн, чи одинокої мам, що працює за мінімальну зарплату і має доньку-школярку.

Щоб запобігти зловживанням, Кабінет Міністрів запровадив чіткі правила для визначення тих, кому субсидію може бути призначено, а кому ні. Наприклад, субсидію не дадуть, якщо впродовж року до звернення за субсидією людина купувала дорогі квартири, машини, акції.

Микола Лисенко

СУБСІДІЇ

10 поширених запитань про субсидії: як їх призначають та хто отримує

Станом на 12 листопада державну допомогу в оплаті комунальних послуг вже отримувало понад 2,6 млн українських домогосподарств. Оформлення субсидій триває. Та чимало людей, яким важко сплачувати за комуналку, все ще вагаються, чи варто звертатися до органів соцзахисту із своєю проблемою. Причина – брак достовірної інформації про програму субсидій. Ми зібрали найпоширеніші питання і попросили відповісти на них Міністерство соціальної політики.

1 Чи вистачить грошей на субсидії для всіх?

Вистачить. В держбюджеті на наступний рік Уряд заклад на субсидії 38,4 млрд гривень. Це на 3,2 млрд гривень більше, ніж цього року. Цього обсягу вистачить на оплату всіх вже призначених субсидій і субсидій, за якими люди будуть звертатися надалі.

Крім цього, враховуючи поточний рівень цін і тарифів на житлово-комунальні послуги бюджетні призначення на надання пільг і субсидій було збільшено на 12 мільярдів гривень. Частину цих коштів буде проавансовано у грудні для виплат у січні наступного року. Це забезпечить безперервність виплат житлових субсидій.

2 Чи мають право на субсидію безробітні?

Механізм надання субсидій на оплату комунальних послуг покликаний допомогти всім тим, хто опинився у складних життєвих обставинах. Втрата роботи, а відповідно й доходів – одна з таких обставин.

Але для того, щоб отримати право на субсидію, людині необхідно зареєструватися в службі зайнятості, як безробітний, та подати заяву на субсидію. При розрахунку субсидії враховуватиметься розмір призначеної допомоги по безробіттю, а не розміри заробітної плати, яку отримувала людина до втрати роботи.

3 Чи не припиниться надання субсидії на період карантину?

Призначена субсидія буде стабільно виплачуватися і у період карантину. Жодних змін для людини, що її отримує, не відбудеться. Більше того, якщо регіон, в якому ви проживаєте, потрапляє до «червоної» карантинної зони, субсидії на найбільш використовувани комуніальні послуги (вода, електроенергія, газ) буде збільшено.

Таке рішення дозволить зняти додаткове навантаження на сім'ю, які вимушено перебуватимуть на карантині.

4 Чи продовжать виплачувати субсидію, якщо змінити постачальника газу?

Отримувачі державної допомоги можуть безперешкодно змінювати постачальника газу: це не впливає на пільги.

Якщо з якихось причин людина вирішила змінити постачальника газу, потрібно лише повідомити про це орган соціального захисту населення. Людина продовжить отримувати субсидію. В наступні періоди вона буде нараховуватися з урахуванням тарифу нового постачальника газу.

Розмір субсидії: скільки доплачує держава

Типова родина: чоловік, дружина, 5-річна дитина, бабуся-пенсіонерка. Живуть у 2-кімнатній квартирі



ФОТО: KMIU.GOV.UA

5 Чи дадуть субсидію, якщо є депозит у банку?

Рахунок чи депозит у банку не є підставою для відмови у субсидії. Якщо загальна сума коштів, розміщених на рахунках, не перевищує 100 тисяч грн., людина має право отримати допомогу від держави. Водночас ті, хто мають на банківських рахунках понад 100 тис грн, спроможні самостійно, без допомоги держави, сплачувати рахунки за житлово-комунальні послуги.

6 Якщо комунальні тарифи зростуть, чи потрібно знову подавати документи на субсидію?

Перерахунок розміру субсидії з урахуванням нового розміру тарифів буде здійснено автоматично. Жодних додаткових заяв чи інших документів подавати не потрібно. Якщо ж людина не отримувала субсидію, але через зростання тарифів їй знадобилася така допомога, вона може звернутися за нею в будь-який момент.

Субсидію призначають з місяця звернення. Якщо ж звернення за оформленням субсидії надійде протягом двох місяців від початку опалювального періоду (у листопаді або в першій половині грудня), допомога буде призначено з початку опалювального сезону, тобто з жовтня.

7 Чи отримає субсидію людина, що має земельний пай або успадкувала від бабусі будинок в селі?

Якщо людина має земельний пай, вона може отримати субсидію. Також вона має право на субсидію, якщо володіє двома і більше будинками в сільській місцевості, або отримала майно в селі у спадок. Такі житлові приміщення, а також земельний пай не враховуватимуться при визначенні права осіб на отримання житлової субсидії.

При цьому доходи від такого майна, зокрема здачі земельного паю в оренду, будуть враховані при розрахунку розміру субсидії.

8 Якщо у отримувача субсидії зросте дохід, чи потрібно буде повернути отримані від держави гроші?

Субсидія є безповоротною адресною допомогою від держави. Якщо у людини, що її отримує, збільшиться дохід, у наступний період їй зменшать розмір субсидії. Якщо рівень доходу дозволяє людині оплачувати комунальні послуги самостійно, вона втрапить право на отримання субсидії. Програма субсидій передусім має бути справедливою: держава допомагатиме тим, хто не може самостійно сплачувати за комунальні послуги.

9 Чи можливо отримати субсидію, якщо є заборгованість за комуналку?

За наявності заборгованості людина може отримати субсидію, але за певних умов. По-перше, сума такої заборгованості не має перевищувати 680 грн. По-друге, це має бути заборгованість, прострочена понад три місяці. Зокрема, при призначенні житлової субсидії у листопаді враховується заборгованість за послуги, спожиті до липня включно.

За інших обставин субсидію можна отримати за умови документального підтвердження сплати заборгованості або укладення договору про її погашення чи оскарження заборгованості в судовому порядку.

10 Служби соцзахисту контролюють витрати отримувачів субсидій?

Перевірятимуться лише достовірність зазначених заявником даних в декларації. Якщо людина "забула" вказати додатковий дохід чи куплені нещодавно дороговартісні речі (на суму покупки понад 50 тисяч грн одноразово) або купує їх під час отримання субсидії, значить її доходи дозволяють самостійно оплачувати комунальні послуги, або ж вона має доходи більші, ніж зазначила.

В такому випадку логічно і справедливо, якщо держава відмовить їй у наданні допомоги на оплату комунальних послуг.

ПРЯМА МОВА



Витрачаєте більше 15% на комірне? – оформлюйте субсидію

Вже за кілька тижнів люди почнуть масово отримувати платіжки за комунальні послуги з урахуванням плати за опалення. Для багатьох родин вказані там суми можуть виявитися надто великими. Мережа вже потурбувалася про те, щоб комірне не з'їдало значної частини бюджету українських родин. Всі, хто з об'єктивних причин не в змозі самостійно сплачувати комунальні послуги, у кого ці витрати перевищують 15% родинного бюджету, можуть оформити субсидію.

На сьогоднішній день їх вже отримують близько 2,6 мільйона домогосподарств. Протягом жовтня кількість субсидіантів збільшилася на 100 тисяч. Але ми готові до того, що саме зараз, в листопаді – грудні, люди почнуть масово звертатися за державною допомогою. Тому очікуємо, що цього опалювального сезону субсидії отримуватимуть 3 мільйони домогосподарств.

Середній розмір допомоги складе близько двох тисяч гривень. Але це може бути і три, і п'ять тисяч гривень – для кожної родини розмір субсидії буде розраховано індивідуально виходячи з її доходу.

Протягом цього року ми активно відоскандували порядок призначення субсидій, аби зробити його максимально зручним для людей. Приміром, нині понад 80% тих, хто отримав субсидію, її було перепризначено автоматично.

Ми підлаштували систему державної допомоги під сучасні реалії життя. Так, в цьому опалювальному сезоні збільшено субсидії на найбільш використовувани комуніальні послуги для мешканців регіонів, що потрапили до «червоної» карантинної зони, спрощено доступ до субсидій людям, які проживають на лінії зіткнення, багатьом іншим соціально вразливим категоріям населення.

Адже всі зміни, які відбулися у програмі субсидій, мали на меті зробити її справедливою і доступною для тих, хто потребує державної допомоги.

Уряд постійно відслідковує наявність коштів для фінансування цієї програми. На сьогодні всі заявки органів соціального захисту на виплату житлових субсидій фінансуються в повному обсязі. Тож, якщо вам важко сплачувати за комунальні послуги самостійно, звертайтеся до органів соціального захисту, оформлюйте субсидію. Держава нікого не залишить один на один з цією проблемою.

Віталій Музиченко, заступник Міністра соціальної політики України

ІНТЕРВ'Ю

Марина Лазебна: «Якщо вам важко сплачувати за комунальні послуги, обов'язково звертайтеся за субсидією»

На листопад-грудень припадає пік оформлення житлових субсидій. Тому ми попросили розповісти про зміни, які цього року відбулися у процедурі призначення державної допомоги, міністра соціальної політики Марину Лазебну.

Про нові правила призначення субсидій

**Пані Марино, які спрощення/
позитивні новації у призначенні
субсидій відбулись цього року?**

З травня цього року ми завершили монетизацію субсидій. Тепер люди отримують їх грошима на свій банківський рахунок.

Також цього року відбувалось автоматичне перепризначення субсидій домогосподарствам, які отримували їх в минулому опалювальному сезоні. Людям нікуди не потрібно було йти, подавати документи.

Також цього року ми розширили коло людей, які можуть отримувати субсидії. Ми проаналізували практику і включили до переліку загальних підстав призначення субсидії ті випадки, які раніше потребували окремого розгляду та рішення комісії органів місцевого самоврядування.

Це випадки, коли хтось із членів домогосподарства офіційно працює за кордоном, або знаходиться за кордоном, але доглядає дитину до трьох років, або є безробітним, але зареєстрований у центрі зайнятості та інші життєві ситуації.

Багато запитань виникає щодо наявності житла, іншого майна, чи впливатиме це на можливість отримати субсидію?

Ми надали право отримати субсидію на загальних підставах людям, які мають у власності два і більше житлових приміщень, але при цьому мають життєві обставини, за яких все одно потребують допомоги у сплаті за комунальні послуги.

Зокрема, наприклад, якщо житлові приміщення отримані нещодавно у спадщину та не здаються в оренду, або знаходяться у сільській місцевості, на тимчасово окупованій території, у населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, у випадках, коли житло належить людині на праві сумісної або часткової власності. Субсидію також отримують власники кімнат у гуртожитках.

Важливий момент – це субсидія для власників земельних паїв, які отримують орендну плату один раз на рік. Якщо орендну плату людина отримала у 3-4 кварталі, то їй буде надано субсидію на опалювальний період.

Що змінилося для людей, які проживають на лінії зіткнення?

Для домогосподарств на лінії зіткнення, які залишилися без тепло- або газопостачання та вимушені використовувати електроприлади для обігріву житла, субсидія на електроенергію в опалювальний сезон розраховуватиметься за нормативами, які передбачені для електроопалення. Це спростить для них отримання субсидії та збільшить її розмір. В результаті близько 12 тисяч таких домогосподарств отримають субсидію в середньому в розмірі 2,5 тисячі гривень.



ФОТО: З ОСОБИСТОГО АРХІВУ М. ЛАЗЕБНОЇ

Про соціальну справедливість

Хто не може розраховувати на субсидію?

Субсидії за рахунок інших платників податків мають отримувати всі люди, які дійсно не можуть самостійно сплатити за комірне. Допомогу не повинні отримувати заможні родини або люди, які можуть, але не хочуть працювати.

Так, субсидія не призначається, якщо у складі домогосподарства є працездатні люди, які тривалий час не працюють, і не мають поважних причин не працювати.

Також субсидія не надається власникам великих квартир (понад 130 кв. м.) або будинків (понад 230 кв.м.). Таке обмеження не поширюється на дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, багатодітні родини, родини, у яких проживає троє і більше дітей.

Не призначається субсидія власникам декількох автомобілів, декількох квартир або будинків з винятками, про які я зазначала вище, депозитів на суму більше 100 тисяч гривень. Також субсидія не призначається, якщо були здійснені дороговартісні покупки на суму понад 50 тисяч гривень.

Не отримують субсидію і люди, які принципово не хочуть сплачувати і мають прострочені борги за комунальні послуги більше, ніж три місяці. Але я хочу звернути увагу: якщо борг несправедливий або якщо людина зборгувала через те, що справді не мала можливості сплачувати за комунальні послуги, то вона може отримати субсидію.

Нещодавно з'явилася інформація, що отримувачів субсидії перевірятиме новий орган. Хто та як це робитиме?

Жоден новий орган не перевірятиме людей, не ходитиме по квартирах. З 2016 року верифікацію всіх соціальних виплат проводить Мінфін. Міністерство щомісяця надає нам рекомендації щодо виявлених неточностей та розбіжностей.

На основі цих рекомендацій проводяться перевірки органів соціального захисту, які призначали ті соціальні виплати. Такі перевірки здійснює Національна соціальна сервісна служба України. Ще раз підкреслимо: вона перевіряє не людей, не отримувачів субсидій, а органи соціального захисту на предмет правильності призначення житлових субсидій та інших видів соціальних допомог.

За правилами, у регіонах, які потрапили до «червоної» карантинної зони, субсидії мають нараховувати за збільшеними соціальними нормативами. Але поки що так відбувається не у всіх регіонах. Чому?

Нарахування субсидії здійснюється щомісяця до 25-го числа, тому, якщо певний регіон увійшов до «червоної» зони наприкінці жовтня, то перерахунок для отримувачів з цього регіону буде зроблено у листопаді.

За вашими підрахунками, скільки людей цьогоріч отримуватимуть субсидії?

Очікуємо, що цього року протягом опалювального сезону субсидію отримуватимуть 3 – 3,2 мільйона домогосподарств.

Я хочу закликати людей: якщо вам важко сплачувати за комунальні послуги, обов'язково звертайтеся за допомогою. Ми не маємо ліміту на кількість отримувачів субсидій. Наше завдання – допомогти всім, хто цього потребує.

Розмовляв Іван Найденко

Чому економити – це вигідно

Якщо людина отримала субсидію, але спожила менше енергії чи води і заплатила менше, чи має вона повертати залишок грошей?

Якщо родина спожила, наприклад, менше електроенергії або гарячої води, то зекономлені кошти залишаються у родині і отримувачі можуть використовувати їх на свій власний розсуд.

Як отримати субсидію

Людина, що зареєстрована або проживає у приміщенні, має:



Зібрати документи:

заяву про призначення субсидії

декларацію про доходи та витрати



Подати поштою, в електронному або в паперовому вигляді на вибір:

органу соцзахисту населення

ЦНАП

представнику територіальної громади

Оформлення субсидії онлайн - через сайт Мінсоцполітики
www.mps.gov.ua

Інформація про призначення субсидії -
в Єдиному держреєстрі отримувачів житлових субсидій
www.subsidii.ioc.gov.ua